

Sochy
pro
Brno

(.....)

A půjdeš den a celou noc a sto dnů
roky to bude trvat než přejdeš tisíc řek
a nedojdeš a nevrátiš se nikdy
to někdo zcela jiný přišel nazpátek

Jan Skácel, Návrat ze sbírky Doteky

Tvář básníka otevřená prostoru i času

**socha věnovaná básníku
Janu Skácelovi**

Retrospektivní výstava z tvorby
akademického sochaře **Jiřího Sobotky**

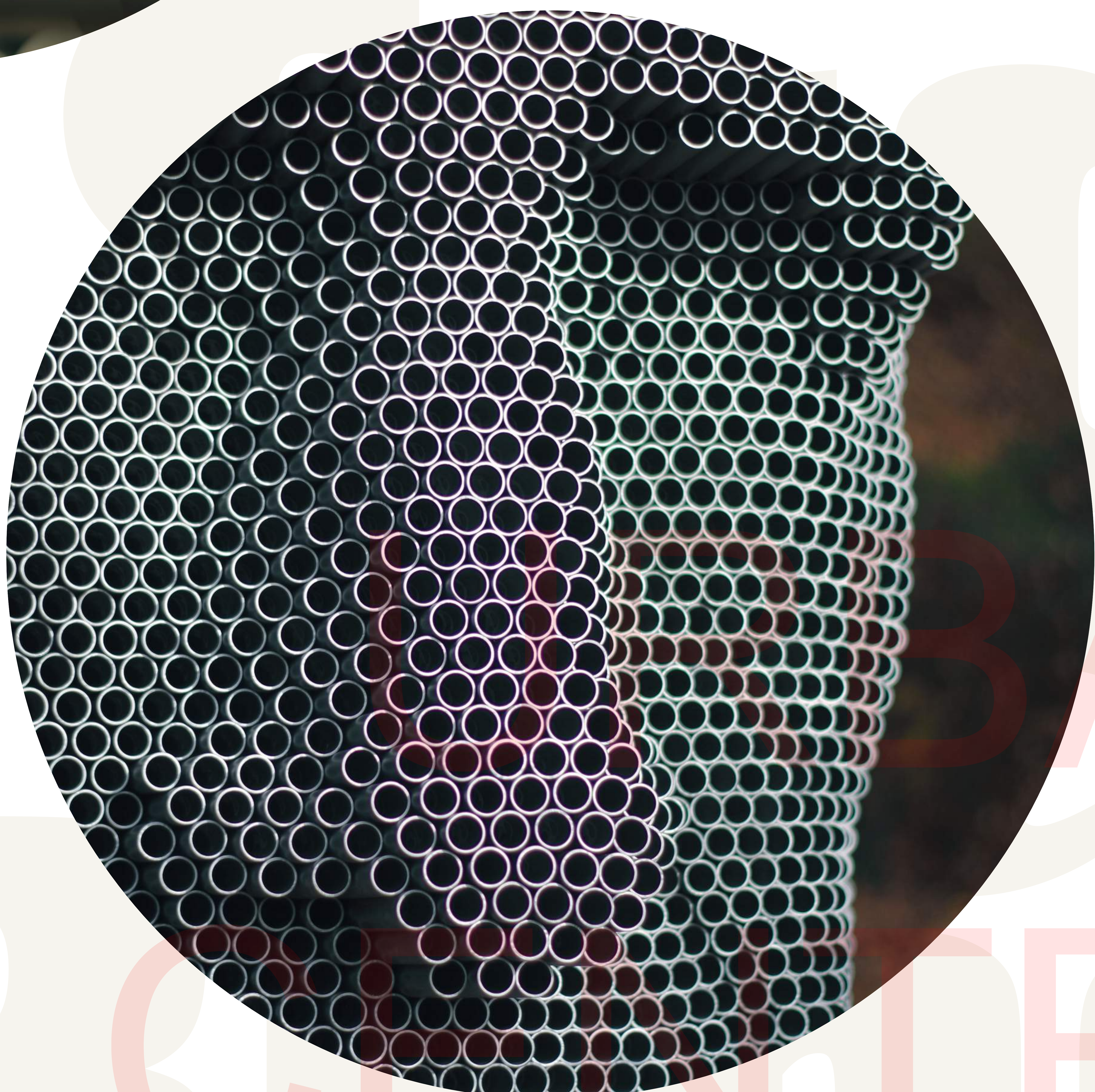

foto: Martin Vybíral, archiv Jiřího Sobotky

„Autor pojal sochu netradičně a prostřednictvím ocelových trubek do ní vtělil metaforu básnickovy sverepé nezdolnosti i vtipnou pointu: Můžeme se na Brno podívat Skácelovými očima. Tedy pohledem obdivným a zamilovaným. A za to patří tvůrci sochy naše uznání a dík.“

náměstek primátora města Brna Petr Hladík

Brno očima Jana Skácela

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Na klikatých stezkách v parku pod Špilberkem, na nichž se člověk snadno ztratí, je socha Jana Skácela od akademického sochaře Jiřího Sobotky dobrým záchytným bodem. Kolemjdoucí se mohou díky použitému transparentnímu materiálu podívat na Brno jakoby básnickovými očima... Nebo ústy... Nebo čelem...

Sochu významného brněnského básníka Jana Skácela, osobnosti se silným vztahem k Moravě, odhalili zástupci města Brna koncem října 2016.

Že moderní sochařské umění do veřejného prostoru patří, o tom není pochyb. Busta od Jiřího Sobotky je také již čtvrtým dokončeným dílem projektu Sochy

pro Brno, realizovaným městem Brnem. Tato socha přitěmňuje - je svým způsobem monument, ale dynamický, průhledný a i při své velikosti a „hmotě“ působí velmi křehce. A má také svou neviditelnou rovinu - příběh skrytý do podstavce se čtyřmi vytesanými slovy – Dětství, Ticho, Krajina, Smrt.

**Návrh akademického sochaře Jiřího Sobotky
zvítězil v soutěži mezi 44 soutěžními návrhy.**

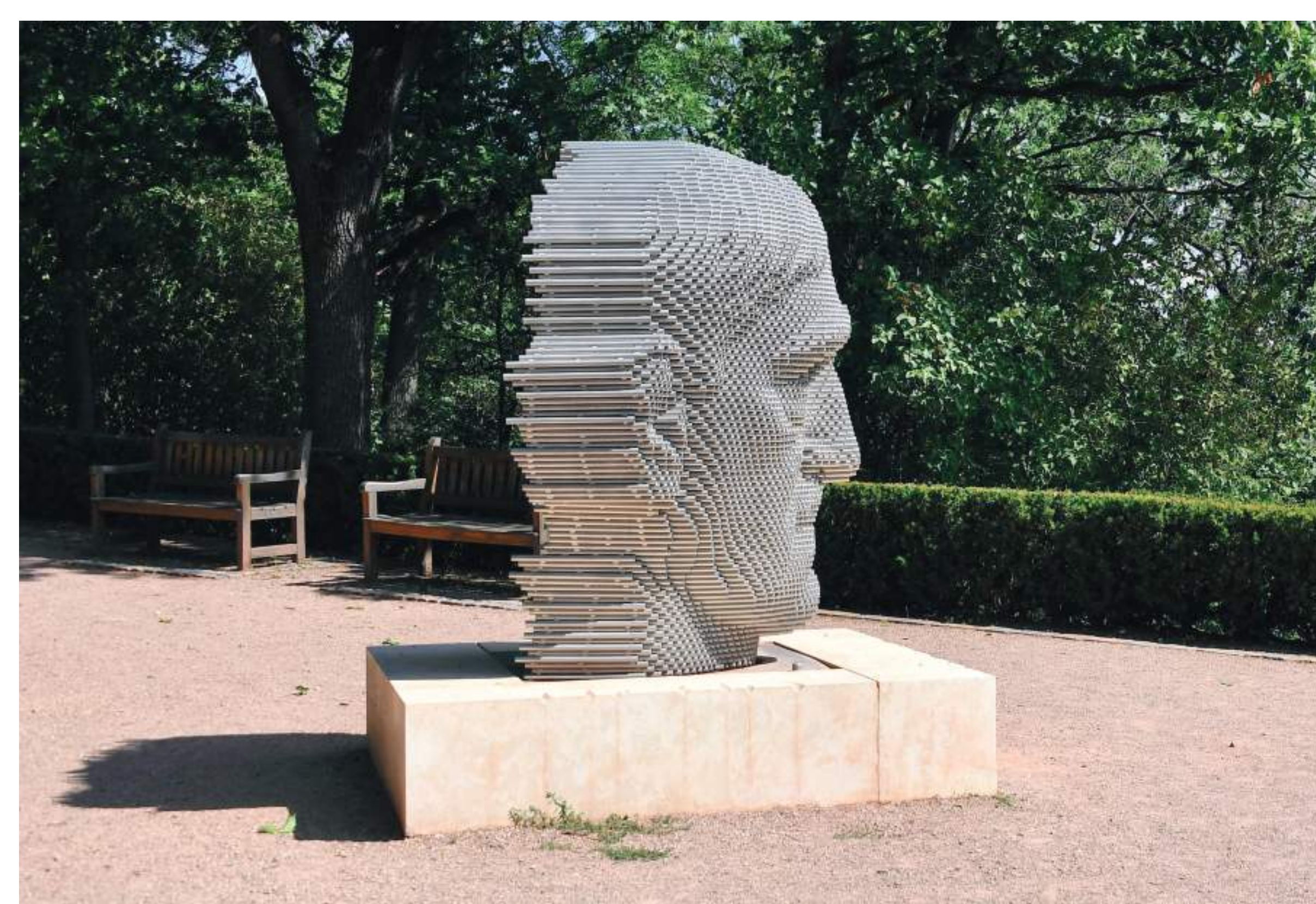

foto: archiv MMB

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Při první úvaze o použitém materiálu přemýšlel o surovém litém železe. Pak ho napadlo využít materiál křehčí, transparentnější ...TISÍCE NEREZOVÝCH TRUBEK

Vítězný návrh Jiřího Sobotky je silně ovlivněný estetikou 3D modelování - využívání metody postupného vrstvení materiálu. Více než 2 m vysoká portrétní busta Jana Skácela, umístěná na podstavci z vračanského vápence, je sestavená z několika tisíc nerezových trubek. Stylizovaný portrét básníka s jeho charakteristickým profilem tvoří otevřenou prostorovou strukturu, která kopíruje rysy básníkovy obličeje a zároveň umožňuje prohlédnout skrz jednotlivé komponenty, což způsobuje živou interakci objektu s okolím.

Autor měl původně představu, že se bude možné dívat pouze očima básníka, pak se však - při konstrukci z nerezových trubek - rozhodl udělat průhlednou celou tvář.

Tvář básníka hledí do prostoru starého Brna, zadní, napůl uzavřená strana otočená směrem k valům hradu, kopíruje rysy tváře v negativu. Náhodný divák má tak možnost z určitého úhlu prohlédnout skrz transparentní strukturu objektu. Proporce busty jsou zvoleny tak, aby básníkovy a divákovy oči byly ve stejné úrovni.

Skácelova poezie je charakteristická důsledně propracovaným systémem symboliky. Toho využil Jiří Sobotka při zpracování kamenného podstavce a na každou stranu soklu vytesal jedno slovo, vycházející z básníkových tematických okruhů. Výtvarné ztvárnění koresponduje s významem slov - každé slovo je ztvárněno jiným typem písma: DĚTSTVÍ je zobrazeno psacím písmem dítěte, u KRAJINY písmo přesahuje hranu podstavce, pro TICHO sochař vytvořil jen horní polovinu písmen slova a u Smrti jsou písmena obrácena „hlavou dolů“.

Podstavec, který svou výškou umožní návštěvníkům usednout, po vzoru moderních trendů obsahuje QR kód, jehož naskenování umožní vstup na stránku s informacemi o básníkově životě a nabízí také možnost akustické recitace z jeho díla.

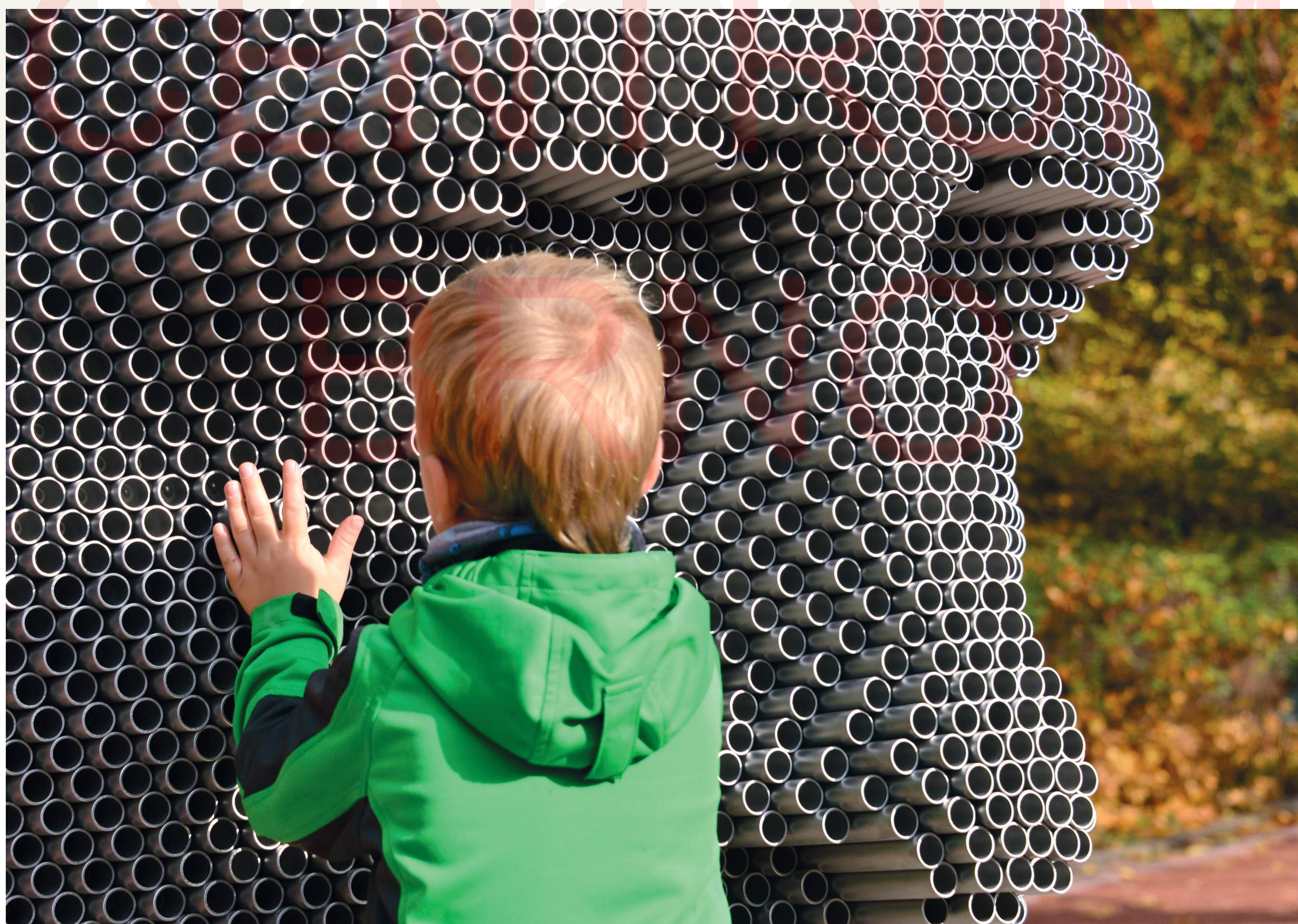

foto: archiv MMB

„Realizace sochy pro mě byla takový průzkum
bojem, protože s podobnou technikou jsem
doposud nepracoval.“

akademický sochař Jiří Sobotka

Odkaz básníka vrytý do podoby města

Tvář básníka otevřená prostoru i času

**Hlava básníka tvoří otevřenou prostorovou
strukturu, která tvář „rozpixelovává“ do
monumentální formy.**

Reliéf je tvořen neobvyklým způsobem - svařením tisíců dutých bezešvých
nerezových trubek. S metodou obloukového svařování autor pracoval poprvé,
a tak nastala při tvůrčí práci i spousta dílčích problémů. Kladení jednotlivých
vrstev materiálu využívá princip 3D tiskárny, avšak Sobotka sochu vyráběl ručně.

Prvotně vznikl model v měřítku 1:5 a následně sádrová forma stejné velikosti
jako je výsledná busta. Reliéf ze svařovaných ocelových trubek pak Jiří Sobotka
„pasoval“ na tuto „ztracenou formu“ - laicky řečeno - na původně vytvořený
sádrový portrét. Básníková tvář pak plasticky vystupuje díky jejich stejné délce.

Busta byla po převozu na místo pod hradbami Špilberku osazena na podstavec
z vračanského vápence o celkové hmotnosti cca 3200 kg.

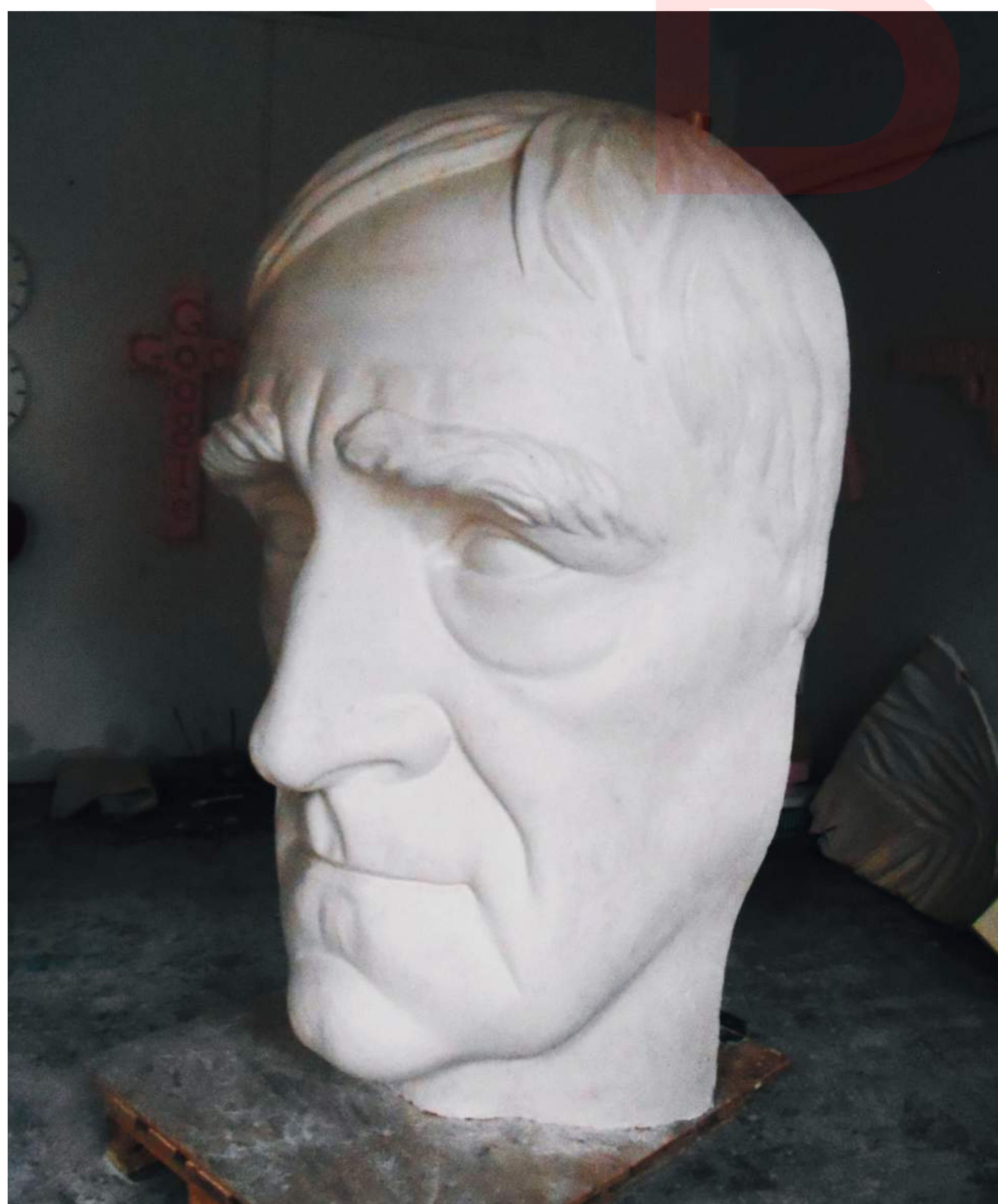
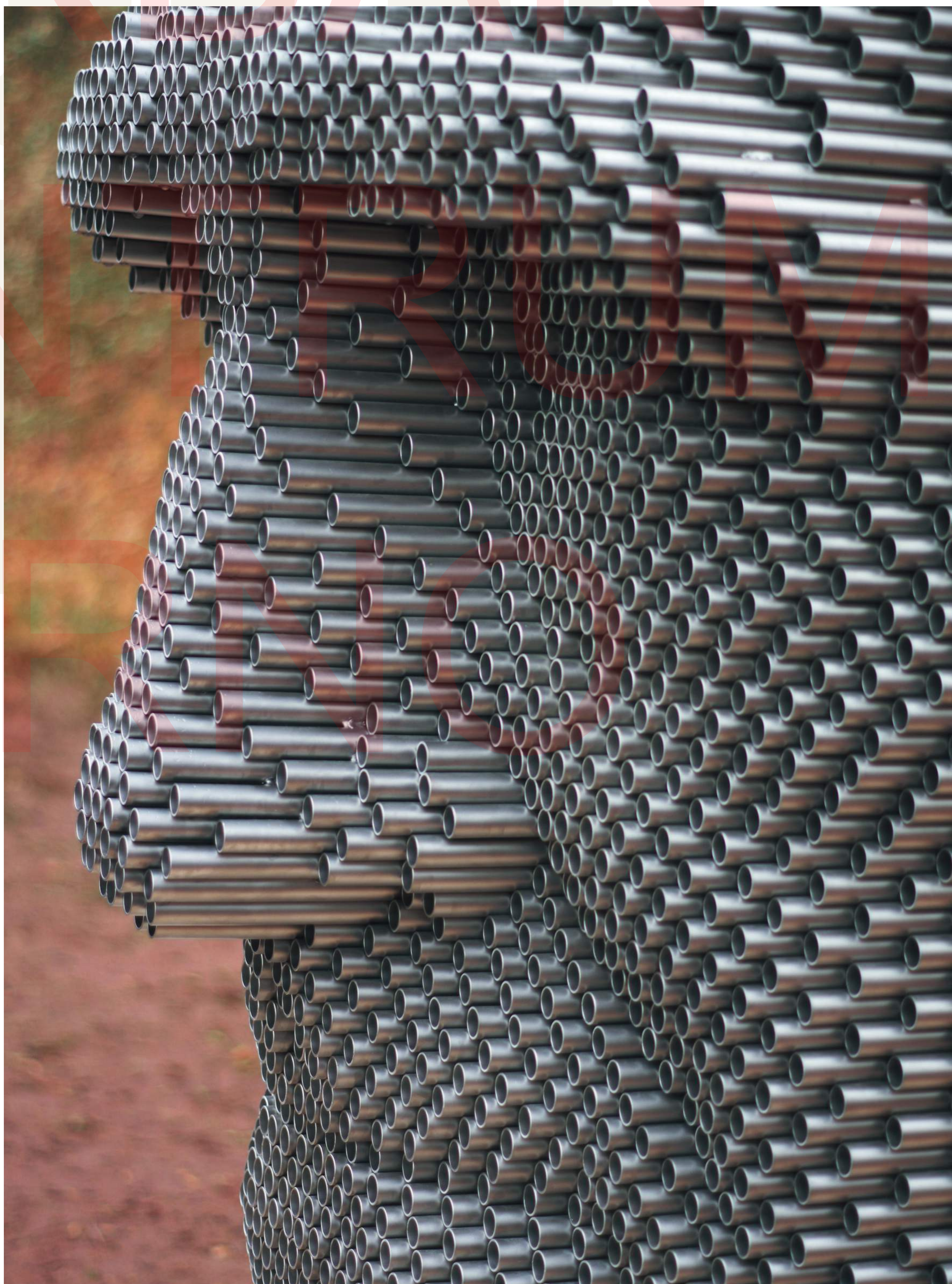

foto: Marín Vybíral, archiv Jiří Sobotka

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Jiří Sobotka zavrhl klasickou sochu, to by podle jeho představy básníkovu duši nevystihlo. Rozhodl se pro tvář. A vybral si k tomu 4500 nerezových ocelových trubek. Výsledné dílo je překvapivě přesné a vystihující.

foto: archiv akad. sochaře Jiřího Sobotky, archiv Odboru kultury MMB

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Hlava básníka tvoří otevřenou prostorovou strukturu. Je složená z tisíců ocelových trubek, které kopírují charakteristické rysy básníkovy obličeje.

foto: archiv akad. sochaře Jiřího Sobotky, archiv Odboru kultury MMB

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Práce na více než dvoumetrové soše trvala
Jiřímu Sobotkovi zhruba čtrnáct měsíců. Bustu
v nadživotní velikosti tvořil ve svém ateliéru
v Husově ulici za pomoci studentů – sochařů
z Fakulty výtvarných umění VUT v Brně.

foto: archiv akad. sochaře Jiřího Sobotky, archiv Odboru kultury MMB

Tvář básníka otevřená prostoru i času

Jiří Sobotka, který Skácelovi zasvětil uplynulý rok a půl svého života, slibuje, že dílo bude přitahovat pozornost i dalších generací Brňanů. Jde totiž

o nerezové trubky a tento použitý materiál nás určitě všechny přežije.

foto: archiv MMB

SOCHA VĚNOVANÁ BÁSNÍKU, SPISOVATELI
A PŘEKLADATELI JANU SKÁCELOVI BYLA SLAVNOSTNĚ
ODHALENA 25. ŘÍJNA 2016.